

Міністерство освіти і науки України
Харківська державна зооветеринарна академія

**КОНЦЕПЦІЯ ОСВІТНЬОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ХАРКІВСЬКОЇ
ДЕРЖАВНОЇ
ЗООВЕТЕРИНАРНОЇ
АКАДЕМІЇ ДО 2025 РОКУ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА ЗООВЕТЕРИНАРНА АКАДЕМІЯ

УХВАЛЕНО

вченою радою Харківської державної
зооветеринарної академії
(протокол № 4 від 28 березня 2019 року)

Положення

вводиться в дію з 2019 року

Ректор _____ Д.І. Барановський

(наказ № ___ від _____ 2019 року)

*КОНЦЕПЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ХАРКІВСЬКОЇ
ДЕРЖАВНОЇ ЗООВЕТЕРИНАРНОЇ АКАДЕМІЇ ДО 2025 РОКУ*

*КОНЦЕПЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ
ЗООВЕТЕРИНАРНОЇ АКАДЕМІЇ ДО 2025 РОКУ. Методична розробка
/ Д.І. Барановський, Ю.О. Васильєва, А.І. Дидикіна //Харківська
державна зооветеринарна академія. – смт. Мала Данилівка.:РВВ
ХДЗВА, 2019 р. - 22с.*

Викладено основні положення щодо принципів освітньої діяльності, стратегічних цілей, задач та принципів, інноваційних принципів підготовки фахівців, міжнародного партнерства, науково-методичного та інформаційного забезпечення, іміджевої політики, та розвитку матеріально-технічної бази.

© Харківська державна зооветеринарна академія

Підписано до друку 2019 року. Формат 60 x 90/1/16.

Ум. друк. арк. – 1. Тираж 50 примірників.

Оригінал макету підготувала А.І. Дидикіна

Видавництво РВВ ХДЗВА, 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальні положення	5
2. Загальна характеристика та стан розвитку Харківської державної зооветеринарної академії	6
3. Зовнішні виклики та можливості	10
4. Стратегічні задачі та пріоритети	11

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

В умовах глобалізації світу, нових викликів національній та продовольчій безпеці, стрімкого розвитку науки, новітніх інформаційних технологій необхідно створити умови для інноваційного розвитку аграрної освіти, професійного розвитку технологів тваринництва, зміцнення їх професійних якостей, збагачення інтелекту та духовності, виховання в душі патріотизму та відданості національній науці.

Основною метою освітньої діяльності Харківської державної зооветеринарної академії (далі - Академія) є підготовка (перепідготовка та підвищення кваліфікації) висококваліфікованих фахівців для аграрного сектору економіки. Академія провадить освітню діяльність, пов'язану зі здобуттям повної вищої освіти та кваліфікації за широким спектром напрямів науки, проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження, є провідним науково-методичним центром освітньої, наукової та науково-технічної діяльності у Південно-Східному регіоні, має міцну інфраструктуру навчальних, навчально-наукових та наукових підрозділів, відповідний рівень кадрового і матеріально-технічного забезпечення, сприяє поширенню наукових знань та провадить культурно-просвітницьку діяльність.

Основними принципами освітньої діяльності Академії є:

- доступність для кожного студента всіх форм і типів освітніх послуг, що надаються Академією;
- рівність умов для кожного студента щодо повної реалізації його здібностей, таланту, всебічного розвитку;
- гуманізм, демократизм, пріоритетність загальнолюдських духовних цінностей;
- незалежність освітньої діяльності Академії від впливу політичних партій, громадських і релігійних організацій;
- наступність у навчанні від загальнотеоретичних до професійно-практичних рівнів на основі єдності сучасних поглядів і підходів до підготовки фахівців для аграрного сектору економіки України;
- постійне вдосконалення змісту навчання, орієнтація на новітні технології та методики навчання, максимальне використання в навчальному процесі сучасних інформаційно-аналітичних систем;
- взаємозв'язок з аграрними навчальними закладами іноземних держав;
- інтеграція освіти та науки у ході освітньої діяльності Академії.

Концепцію освітньої діяльності Академії на період до 2025 року (далі - Концепція) розроблено з метою встановлення стратегічних цілей, основних принципів і завдань щодо подальшого розвитку Академії. Концепція є основою для підготовки комплексної програми заходів щодо її реалізації, спрямована на забезпечення динамічного розвитку навчального закладу.

Стратегічними цілями Концепції є:

- у галузі освіти - утримання лідерських позицій у підготовці та забезпеченні конкурентоспроможності фахівців аграрного сектору економіки;
- у науковій діяльності - досягнення статусу самодостатнього

науково-дослідного закладу;

- у кадровій політиці - розвиток компетентісних характеристик, підвищення якісного рівня науково-педагогічного колективу;
- у міжнародному співробітництві - підвищення міжнародного авторитету Академії, забезпечення міжнародних стандартів якості освітніх послуг;
- у галузі інформаційного забезпечення - впровадження у всі сфери діяльності Академії новітніх інформаційних технологій і програмного забезпечення;
- у формуванні активної громадянської позиції - забезпечення гармонійного розвитку особистості на основі поєднання кращих міжнародних, національних і корпоративних традицій;
- в іміджеві політиці - усебічне відображення всіх інноваційних змін Академії, які забезпечуватимуть його позитивне сприйняття громадськістю як навчального закладу нової формації;
- у сфері матеріально-технічного забезпечення - розвиток матеріально-технічної бази відповідно до кращих вітчизняних та міжнародних стандартів.

Концепцію розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Національної доктрини розвитку освіти, Національної стратегії розвитку освіти в Україні до 2021 року, Концепції розвитку національної інноваційної системи.

Основними принципами реалізації Концепції визначено:

- інноваційність;
- системність та безперервність освіти;
- фаховість;
- науковість;
- корпоративне партнерство;
- мобільність.

-

2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА СТАН РОЗВИТКУ ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ ЗООВЕТЕРИНАРНОЇ АКАДЕМІЇ

Харківська державна зооветеринарна академія (далі-Академія) є державним закладом акредитованим за IV рівнем.

Відомча приналежність - Міністерство освіти і науки України.

Форма власності - державна.

Керівник академії - ректор Барановський Дмитро Іванович, кандидат сільськогосподарських наук, доктор філософії, професор ХДЗВА, академік УАН.

Місцезнаходження Академії: вул. Академічна 1, смт. Мала Данилівка Дергачівський район, Харківська область, 62341.

Тел.:+380 (5763) 57-473 /телефакс 57076, електронна адреса: hdzva.edu.ua; e-mail: info@hdzva.edu.ua.

Академія у сучасній структурі реорганізована із Харківського зооветеринарного інституту наказом Міністерства аграрної політики від 18 вересня 2001 року № 275.

Робота навчального закладу започаткована в 1805 році як кафедри

худоболікування Харківського університету, яка була перетворена у 1851 році в самостійний навчальний заклад - Харківський ветеринарний інститут, та заснованої у 1847 році сільськогосподарської ніколи, котра в 1920 році була перетворена у Харківський зооветеринарний інститут.

Всього, за час існування, навчальним закладом підготовлено понад 40 тисяч фахівців з ветеринарної медицини, технології тваринництва, менеджменту, мисливського господарства, водних біоресурсів, біотехнологів для народного господарства України та 78 країн світу.

В різні роки становлення та розвитку Академії в ній навчалися та плідно працювали такі видатні люди як: лауреати Нобелівської премії в галузі фізіології І. П. Павлов та І. І. Мечников, класики і засновники зооветеринарної науки П. М. Кулешов, М. Ф. Іванов, Ф. В. Пільгер, К. Ф. Вишневський, Л. С. Ценковський, письменник і драматург К. А. Треньов, поет О. І. Кандиба (Олександр Олесь), драматург Я. А. Мамонтов, письменники О. А. Слісаренко, Г. В. Михайліченко, Г. М. Хоткевич, відомі державні діячі - міністри В. В. Мацкевич, М. С. Співак, М. М. Борисенко та багато інших заслужених людей - Герої Праці, лауреати державних премій, заслужені діячі науки і техніки, заслужені працівники освіти, сільськогосподарства, зоотехнії і ветеринарної медицини, академіки і члени кореспонденти Національної академії аграрних наук та інших академій.

На даний час в академії функціонує чотири факультети, відділ довузівської підготовки, центр підготовки іноземних громадян, 28 кафедр, понад 100 філій кафедр на виробництві, Інститут післядипломної освіти, Інститут конярства, Всеукраїнський центр з птахівництва, навчально-науково-виробничий аграрний консорціум «Україна», навчально-наукова лабораторія генетично-молекулярних методів дослідження ім. П. І. Вербицького, видавничий центр та інші структурні підрозділи.

Академія має ліцензію на право здійснення освітньої діяльності в 4 галузях знань за 7 спеціальностями та 8 освітньо-професійними програмами.

В академії створена потужна матеріально-технічна база. Академія має 12 навчальних корпусів загальною площею 44642 тис. м². На кожного студента Академії припадає 24,02 м² загальної площа та 16,7 м² аудиторної. Для навчального процесу в Академії облаштовані аудиторії із сучасними технічними засобами навчання, студенти проживають в 4 гуртожитках, для забезпечення навчального процесу та дозвілля студентів існують наукова бібліотека, дві читальні зали, центр культури і виховання, кінноспортивний комплекс, навчально-науковий центр рослинництва і тваринництва, навчально-науковий комплекс «Фауна», іхтіологічно-гідробіологічна лабораторія, лабораторія розведення риби, таксидермічна майстерня, їдальня, профілакторій, три футбольних поля, дві спортивні зали, будинок культури тощо.

Діяльність Академії спрямована на поширення вітчизняних і світових традицій навчання, науки і культури.

Академія внесла значний вклад у розвиток вищої сільськогосподарської освіти і науки в нашій державі та є своєрідним методичним центром зооветеринарного напрямку.

Усталені традиції науково-педагогічних шкіл академії зберігаються і успішно розвиваються в нинішній час у відповідності до вимог сучасного і перспективного сільськогосподарського виробництва.

Історичні довідки спеціальностей і факультетів

Факультет ветеринарної медицини. Історія факультету ветеринарної медицини бере свій початок з 1805 року, коли на медичному факультеті Харківського університету була організована видатним вченим, професором Ф. В. Пільгером кафедра худоболікування.

У 1839 році, завдяки відомому вченому професору К. Ф. Вишневському, було створено ветеринарну школу, яка проіснувала до 1851 року. Школа мала свою автономію.

Професори Харківського університету та Харківської ветеринарної школи Ф. В. Пільгер, Х. А. Екаблат і К. Ф. Вишневський були засновниками вітчизняної ветеринарії.

У 1851 році ветеринарна школа була повністю відділена від університету і перетворена в Харківське ветеринарне училище, віднесене до навчальних закладів першого розряду, тобто вищих. У 1862-1864 роках в училищі працював майбутній видатний вчений І.І. Мечніков.

В 1873 році була проведена реформа ветеринарної освіти. Харківське ветеринарне училище було перетворено у ветеринарний інститут (ХВІ).

В інституті було створено школу вітчизняних мікробіологів, засновники якої Л. С. Ценковський, І. М. Садовський і А. П. Калашников вперше провели досліди зі щеплення тварин протисибірковою вакциною. Цю роботу продовжив А. А. Раєвський, який очолював Харківський ветеринарний інститут (1884- 1904 рр.) та був одним з організаторів ветеринарної справи і ветеринарної освіти в країні.

Харківський ветеринарний інститут стає ініціатором розширення й покращання викладання зоотехнічних наук, підготовки спеціалістів зоотехнічного профілю. В 1893 році в інституті була організована самостійна кафедра скотарства з дієтикою, яку очолив професор С. А. Іванов - вихованець Петербурзької медико-хірургічної академії та Петровської лісної академії.

З 1960 року розвиток ветеринарної освіти здійснювався у об'єднаному зооветеринарному інституті (ХЗВІ).

Як і раніше, інститут був в авангарді пошуку нових форм навчання, підготовки фахівців. З 1965 року почалась більш кардинальна перебудова навчального процесу з урахуванням необхідності спеціалістів для роботи в умовах промислового тваринництва. Суттєво сприяли навчальному процесу проблемні наукові лабораторії з племінної справи, розробки методів профілактики і лікування хвороб птиці, технології молока та інші.

На теперішній час факультет є одним із найбільших в Україні. Ліцензований обсяг прийому абітурієнтів на спеціальність 211 «Ветеринарна медицина» становить 275 осіб, та на спеціальність 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» - 15 осіб.

Факультет технологій продукції тваринництва та менеджменту

В 2016 році з метою оптимізації системи управління та зміною контингенту студентів за рішенням вченої ради Академії та наказом ректора відбулося об'єднання технологічного факультету з факультетом менеджменту з присвоєнням йому назви «Факультет технологій продукції тваринництва та менеджменту».

Технологічний факультет. Історія технологічного факультету розпочинається з 1847 року, коли на теренах сьогodнішньої академії була створена Південно-Західна навчальна ферма, яка з часом була реорганізована в Харківське землеробне училище та вище сільськогосподарське училище. Великий вклад у розвиток училища вніс її директор, відомий вчений і організатор О. А. Колесов. В 1920 році на базі училища був створений зоотехнікум, а в 1929 році Харківський молочно-зоотехнічний інститут. Очолив молочно-зоотехнічний інститут В. К. Ключніков, який в 60-х роках працював заступником міністра сільського господарства України.

Зоотехнічний інститут в свій час був одним із провідних профільних навчальних закладів країни.

З часу об'єднання зоотехнічного і ветеринарних інститутів у Харківський зооветеринарний інститут (1960 р.), був створений зоотехнічний факультет, який в 1975 році був перейменований в зооінженерний, а в 2003 році в технологічний.

На факультеті в свій час були підготовлені і плідно працювали видатні вчені, класики зоотехнічної науки, професори М. Д. Потьомкін, І. В. Бельговський, П. Д. Пшеничний, Е. Е. Пеніонжкєвич, М. І. Книга, П. Ю. Божко, М. Д. Любецький, відомі державні діячі В. В. Мацкевич, М. С. Співак, І. Г. Зорін, М. М. Борисенко, М. Г. Литвиненко, Герої Праці - Л. З. Шабинський, В. Я. Опришко, М. П. Савченко, І. М. Остапенко, М. М. Лисий та багато інших.

Славні традиції зоотехнічної школи дають позитивні наслідки на подальший розвиток факультету та якості підготовки фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів.

На факультеті, відповідно до вимог державних стандартів освіти, розроблені освітньо-кваліфікаційні характеристики, освітньо-професійні програми, навчальні плани, робочі навчальні програми, засоби діагностики навчального процесу та інша навчально-методична документація.

Ліцензований обсяг прийому абітурієнтів на спеціальність 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» становить за ОКР «Бакалавр» 200 осіб та за ОКР «Магістр» - 200 осіб. Підготовка фахівців здійснюється за денною і заочною формами навчання.

Факультет менеджменту. З 1991 року, коли відчувалась потреба в підготовці фахівців з управління, інститут одним з перших в Україні ввів підготовку спеціалістів з організації і управління виробництвом продукції тваринництва. При зоотехнічному факультеті була сформована група студентів з підготовки організаторів виробництва з поглибленим вивченням питань економіки, організації і управління сільськогосподарським виробництвом. Щороку інститут приймав з числа випускників технікумів майже 30 чоловік. Базою для підготовки спеціалістів з організації і управління стали кафедри

економіки і організації сільськогосподарських підприємств, які ведуть свою історію з 1924 року.

В часи розбудови молодої незалежної України виникла потреба у підготовці фахівців нової формації, які здатні приймати рішення з питань організації і управління сільськогосподарським виробництвом в умовах ринкової економіки з певною економічною ефективністю як в цілому для держави, так і для власних товаровиробників.

Враховуючи традиції і досвід у підготовці організаторів виробництва високого професійного рівня рішенням МАК від 29 червня 1995 року, протокол № 19 (наказ Міністерства освіти України від 19.07.1995 р. № 215) Харківському зооветеринарному інституту була видана ліцензія на підготовку фахівців за напрямом 0502 «Менеджмент» зі спеціальності «Менеджмент організацій».

В 2002 році за рішенням Вченої ради та наказом ректора на базі кафедр менеджменту і маркетингу, економіки підприємств, інформаційних технологій, філософії та історії України був створений факультет менеджменту.

Ліцензований обсяг прийому на I курс за спеціальністю «Менеджмент» становить 45 осіб та на ОКР «Магістр» 40 осіб.

Факультет біотехнології та природокористування. Наймолодший факультет в Академії. Він був заснований наказом ректора 2 серпня 2010 року. Факультет здійснює підготовку фахівців за спеціальностями 162 «Біотехнології та біоінженерія», 205 «Лісове господарство», 207 «Водні біоресурси та аквакультура».

Ліцензований обсяг прийому абітурієнтів на спеціальність 162 «Біотехнології та біоінженерія» становить за ОКР «Бакалавр» - 55 осіб та за ОКР «Магістр» - 40 осіб, на спеціальність 205 «Лісове господарство» за ОКР «Бакалавр» - 40 осіб та за ОКР «Магістр» - 20 осіб, на спеціальність 207 «Водні біоресурси та аквакультура» за ОКР «Бакалавр» - 40 осіб та за ОКР «Магістр» - 20 осіб .

Працюючи над покращенням якості освіти, Академія активно влилась в Євроінтеграційний процес - виграла два міжнародних проекта за програмою «Темпус». Міжнародна співпраця здійснюється з 40 різними установами 10 країн світу, що дозволяє проходити стажування за кордоном як студентам, так і викладачам. Особливо активно продовжується робота з ЗВО Німеччини, Італії, Португалії, Болгарії, Чехії, Польщі, Білорусії.

Академія успішно інтегрується в європейську освітню систему.

3. ЗОВНІШНІ ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

Основними зовнішніми викликами для Академії є:

- поглиблення процесів глобалізації та їх вплив на загальні тенденції розвитку вітчизняного тваринництва і формування продовольчої безпеки країни;
- інтеграція української аграрної науки та освіти у світовий і європейський науково-освітній простір;
- посилення конкуренції на ринку освітніх послуг;
- скорочення попиту на ринку праці;
- відплив висококваліфікованих фахівців;

- скорочення чисельності випускників аграрних закладів вищої освіти та зниження рівня якості їх знань.

Нові можливості, які відкриваються перед Академією:

- формування нової моделі Академії, яка забезпечуватиме творчу самореалізацію для наукових і науково-педагогічних працівників, співробітників, студентів, аспірантів, докторантів, та надання йому науково-дослідного статусу закладу науково-дослідного типу;

- доступність до передових наукових і навчальних технологій; отримання фінансування на здійснення наукових досліджень і реалізацію освітніх проектів;
- розширення можливостей доступу до інформаційних ресурсів;
- розширення спектра освітніх послуг.

4. СТРАТЕГІЧНІ ЗАДАЧІ ТА ПРІОРИТЕТИ

4.1 Основні принципи освітньої діяльності Академії:

- **нерозривність** процесів навчання, науково-дослідницької роботи і виробництва;
- забезпечення конкурентоспроможності завдяки **високій гарантованій якості**;
- побудова освітніх програм на комплексній основі відповідно до рівні Національної рамки кваліфікацій;
- **забезпечення єдиного підходу до розроблення освітніх програм** всіх рівнів із обов'язковим урахуванням професійних стандартів, визначенням критеріїв оцінювання знань, умінь, навичок та компетенцій, термінів та порядку підтвердження отриманих особою кваліфікацій;
 - забезпечення **належної та об'єктивної оцінки** набутої кваліфікації;
 - науковий та методично обґрунтований **аналіз потреб ринку праці** і перспектив розвитку галузі при розробці академічної політики;
 - сприяння, у тому числі завдяки організації навчального процесу, набуттю студентами **професійної кваліфікації**;
 - визнання якісної **практичної підготовки** студентів необхідною умовою здобуття кваліфікацій всіх рівнів;
 - **сумісність** освітніх програм з міжнародними класифікаціями та стандартами вищої освіти;
 - забезпечення доступу до освітніх програм Академії людей з **особливими фізичними потребами**;
 - **гарантування рівності й доступу** до освітніх програм Академії тих груп людей, які через недоліки освітнього характеру, спричинені особистими, соціальними, культурними або економічними обставинами, **потребують особливої підтримки** для реалізації свого освітнього потенціалу;
 - **незалежність освітньої діяльності** від впливу політичних партій та релігійних організацій;
 - **активна участь усіх працівників** Академії (адміністрації, науково-педагогічних, наукових працівників, навчально-допоміжного, адміністративно-господарського персоналу) у забезпеченні освітньої діяльності Академії;

- залучення всіх категорій працівників Академії та студентів до заходів із забезпечення якості освітніх програм.

4.2.Забезпечення якості освіти

Концептуальним напрямом у галузі освіти є утримання лідерських позицій Академії у підготовці фахівців для аграрного сектору економіки України, в тому числі для галузі тваринництва.

Забезпечення європейської якості освіти та подальше входження у світове освітнє середовище здійснюватиметься досягненням таких *стратегічних задач*:

- реалізацією моделі випереджувальної освіти, заснованої на ідеї становлення всебічно розвинутої особистості та її вмінні адаптуватися до швидких змін в аграрному виробництві і суспільних процесах, що сприятиме забезпеченню професійної мобільності та конкурентоспроможності випускників;
- удосконаленням організації і змісту навчально-виховного процесу в напрямі забезпечення європейських стандартів при збереженні культурних традицій України;
- побудовою навчального процесу на принципах гнучкості, адаптивності, економічної ефективності та інноваційності практичної підготовки з орієнтацією на споживачів освітніх послуг.

Досягнення стратегічних задач забезпечується виконанням *основних завдань*:

- переходом на компетентнісну модель підготовки, яка базується на формуванні цілісної системи теоретичних знань та практичних вмінь у вирішенні професійних завдань;
- внесенням інноваційних змін у зміст і методологію освіти - участю у формуванні галузевих стандартів освіти, реалізацією педагогічних інновацій;
- введенням інноваційної гнучкої технології планування та організації навчального процесу, орієнтованої на індивідуалізацію навчання та стимулювання творчої самостійної роботи слухачів, забезпечення високої якості знань;
- удосконаленням змісту навчальних програм на основі впровадження передових технологій ведення тваринництва, вивчення та використання кращих зарубіжних стандартів;
- подальшого розвитку системи безперервної аграрної освіти та підвищення ролі Академії як провідного регіонального науково-методичного центру у системі ступеневої підготовки і підвищення кваліфікації фахівців ветеринарної медицини, технологів тваринництва, біотехнологів;
- удосконаленням методики викладання з урахуванням компетентнісного підходу і критеріїв оцінювання рівня знань та якості організації навчального процесу;
- упровадженням інноваційних технологій та методів навчання, заснованих на досягненнях інформаційних і дистанційних освітніх технологій;
- забезпеченням тісної взаємодії із замовниками при формуванні стандартів вищої освіти;

- активним розвитком магістерських програм із врахуванням вимог ринку праці;
- забезпеченням безперервної практичної підготовки студентів;
- упровадженням інноваційних підходів до мовної підготовки - досягненням необхідного рівня володіння іноземною мовою; започаткуванням практики читання лекцій і проведення занять іноземною мовою; набуттям умінь сприйняття складної спеціальної інформації, здатності формувати нові ідеї та пропозиції;
- забезпеченням варіативності форм навчання, високої якості змістового наповнення навчально-методичних матеріалів.

4.3 Забезпечення науково-технічної діяльності

Стратегічними цілями наукової діяльності Академії визначені:

- гармонізація наукових досліджень і підготовки висококваліфікованих кадрів відповідно до пріоритетних напрямів аграрної науки;
- формування нових наукових напрямів і шкіл;
- підвищення якості та інноваційної складової наукових досліджень, збільшення кількості наукових розробок, що мають загальнонаціональне та світове визнання;
- активне залучення та стимулювання припливу творчої молоді в науку, й освіти.

Основними завданнями щодо вдосконалення системи наукової діяльності є:

- створення та розвиток інфраструктури підтримування інноваційної діяльності (наукових лабораторій, експериментальних проблемних груп тощо);
- забезпечення розвитку та створення нових наукових напрямів і шкіл завдяки моніторингу пріоритетних напрямів досліджень аграрної науки щодо проведення фундаментальних і прикладних досліджень;
- коригування напрямів досліджень відповідно до змін світової наукової кон'юнктури та вимог замовників і споживачів;
- підвищення рівня фундаментальних досліджень і прикладних розроблень;
- посилення дослідницької компоненти у програмах підготовки висококваліфікованих фахівців тощо;
- активізація діяльності Академії та її структурних підрозділів у розробленні та реалізації державних цільових і аграрних проектів і програм;
- проведення експертно-аналітичного оцінювання наукових розроблень для вітчизняного тваринництва; формування портфеля замовлень на дослідження;
- подальший розвиток і поглиблення наукового співробітництва завдяки формуванню наукових колективів із наукових та науково-педагогічних працівників Академії, інших аграрних закладів вищої освіти України, провідних вітчизняних учених та фахівців-практиків галузі тваринництва для проведення нових, міждисциплінарних, за характером досліджень, у тому числі підготовки

спільних наукових праць;

- підвищення наукової активності всіх суб'єктів освітнього процесу та формування нового покоління педагогів-дослідників: поліпшення якості підготовки та захисту дисертаційних досліджень, поліпшення ефективності роботи аспірантури, впровадження ефективної системи стимулювання підготовки та захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук та доктора філософії;
- організація ефективної роботи спеціалізованих учених рад щодо захисту дисертацій, розширення переліку наукових спеціальностей;
- проведення активної політики трансферу наукових результатів у навчальний процес і професійне середовище проведенням наукових конференцій, форумів, круглих столів, семінарів, лекцій тощо.

4.4 Інноваційні принципи підготовки фахівців

Концептуальні засади підготовки фахівців акредитованих спеціальностей базуються на положеннях, визначених у Концепції розвитку економічної освіти в Україні, Концептуальних засадах діяльності та стратегії розвитку Академії і враховують пріоритетні напрями розвитку аграрної *економічної науки в умовах інтеграції до світового освітнього простору*.

Концептуальні засади та стратегія підготовки фахівців для аграрного сектору економіки України визначають мету, завдання і заходи її досягнення відповідно до визначених принципів.

Мета: підготовка висококваліфікованих, відповідальних, компетентних, конкурентоспроможних на ринку праці фахівців, які професійно володіють отриманою спеціальністю, здатні до ефективної роботи за фахом на рівні світових стандартів, з високим рівнем соціальної та професійної мобільності.

Завдання:

- реалізація академічних та гуманістичних функцій освіти, спрямованих на розвиток високого рівня компетентності особистості з основними елементами національної та загальноєвропейської культури;
- формування та набуття студентами універсальних і практичних знань, вмінь та навичок, які забезпечать високоякісну професійну підготовку майбутніх фахівців - випускників Академії;
- створення сприятливого середовища для самоосвіти, розвитку творчих здібностей (таланту), культури, спорту тощо;
- залучення студентів до наукової роботи з метою підвищення якості теоретичних знань та практичних навичок;
- забезпечення якості освіти студентів та умов для самовдосконалення викладачів.

Інноваційні принципи підготовки фахівців.

Інноваційність принципів підготовки фахівців в умовах Академії полягає у наступному:

- *науковість* - передбачає розробку базових документів і навчальних

матеріалів з урахуванням сучасного рівня розвитку науки для забезпечення формування у студентів самостійності наукового аграрно-економічного мислення, інтеграцію аграрної освіти і наукових досліджень;

- *активність і самостійність у навчанні* - впливає з важливої закономірності пізнавальної діяльності людини (особистості), а отже, потребує з боку викладача мотивації залучення студентів до активної навчальної праці на всіх етапах навчального процесу;

- *інноваційність змісту аграрної освіти* - означає відповідність навчальних матеріалів останнім досягненням аграрної науки та практики, розвиток прогресивних технологій навчання;

- *пріоритетність фундаментальної складової змістовної сутності навчального процесу*;

- *адаптивність* - означає можливість гнучких змін навчально-методичної бази, технологій навчання до змін у науковому та освітньому середовищі, у потребах сучасного ринку праці;

- *практична спрямованість* - передбачає орієнтацію змісту навчально-методичних матеріалів на застосування теоретичних знань і вмінь у професійній діяльності;

- *інтегрованість* - означає поєднання навчального й виховного процесів, урахування міждисциплінарних зв'язків у змісті та структурі навчальних курсів з базових та окремих гуманітарних дисциплін;

- *послідовність (наступність, логічність) навчання* - ґрунтується на тому, що зв'язок, «спадковість» між окремими освітніми ланками визначається як подальший розвиток на наступних рівнях освіти того прогресивного та раціонального, що було досягнуто в розвитку особистості на попередніх ланках;

- *неперервність* - передбачає орієнтацію процесу навчання на поетапне розширення обсягу знань, необхідність «постійного» навчання, обумовленого поповненням та розширенням обсягу інформації.

- Визначені принципи формують органічну єдність. їх дотримання дозволяє забезпечити високий рівень підготовки фахівців, спільної діяльності викладачів і студентів у процесі навчання.

Напрями реалізації.

Реалізація стратегії розвитку аграрної освіти можлива лише через впровадження в навчальний процес новітніх освітніх технологій та розвиток викладацької майстерності. Основними напрямами є:

- запровадження програми активних методів навчання, використання інтерактивних, тренінгових методів із широким застосуванням сучасних інформаційних технологій, «опорних» конспектів (за ідеологією: лекція - початковий етап самостійної роботи студента) тощо;

- широке запровадження паралельної освіти, навчання за додатковими освітніми програмами, навчання за інтегрованими планами спеціальності денної та заочної форм;

- реалізація спільно із провідними підприємствами та установами регіону, іноземними університетами-партнерами проектів щодо проходження практики та стажування під час навчання;

- подальше поширення ІТ-технологій для усіх форм навчання, наближення до формату «інформаційної», «електронної» педагогіки, реалізація програм «електронні навчальні ресурси», «кожному студенту - електронні методичні матеріали», розвиток електронної бібліотеки тощо;
- залучення до навчального процесу з проведенням майстер-класів провідних вчених з іноземних та вітчизняних навчальних закладів, спеціалістів-практиків зі значним досвідом;
- підвищення ефективності проведення виробничих практик, розширення форм працевлаштування під час навчання тощо;
- розширення академічної мобільності студентів, зокрема, щодо стажування за кордоном;
- розвиток форм і методів профорієнтації талановитої молоді, у тому числі шляхом залучення її до наукової роботи, спортивних секцій, художньої самодіяльності тощо.

Результатом впровадження інноваційних програм підготовки лікарів ветеринарної медицини, технологів тваринництва, менеджерів, біотехнологів, фахівців аквакультури та мисливського господарства є високоінтелектуальний фахівець, що має:

- високий загальний інтелектуальний рівень розвитку та базові знання;
- здатність системно аналізувати процеси та явища, опрацьовувати великі обсяги інформації, відокремлювати ключові фактори розвитку цих процесів і явищ;
- вміння використовувати теоретичні знання у вирішенні практичних завдань;
- навички спільної роботи - роботи у команді;
- усвідомлення необхідності постійно підвищувати рівень своєї підготовки, розширювати компетенції, бажання постійно удосконалюватися;
- професійну орієнтацію і професійну здатність;
- комунікативні та лідерські якості;
- навички менеджменту та бізнесової діяльності;
- правову культуру;
- мовну компетентність, (володіння однією або кількома мовами міжнародного спілкування);
- високий рівень громадської свідомості;
- розуміння необхідності співпраці випускників з Академією щодо організації виробничої та переддипломних практик, розвитку госпрозрахункової тематики та інших видів співпраці на комерційній основі.

4.5 Кадрова політика та формування інноваційної культури

Домінантною умовою реалізації інноваційного вектора розвитку Академії є його кадрова політика, яка спрямована на досягнення *стратегічних цілей*:

- формування кадрового та інтелектуального потенціалу відповідно до критеріїв та вимог надання освітніх послуг у сфері вищої освіти;
- досягнення лідерських позицій на ринку професійної освіти та статусу

провідного регіонального центру підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців тваринництва та державних службовців з питань агропромислового комплексу;

- розроблення системи стимулювання та мотивації праці, орієнтованої на об'єктивне оцінювання реалізації конкретних завдань за кінцевим результатом;
- формування інноваційної культури, орієнтованої на творчу діяльність організаційно-управлінського та аналітичного рівня, сприяння розкриттю та реалізації інноваційного потенціалу особистості;
- забезпечення високого та якісного рівня кадрового діловодства на основі сучасних інформаційних і комунікаційних технологій.

Система кадрового забезпечення спрямовується на вирішення таких завдань.

- розроблення Програми розвитку кадрового потенціалу Академії, визначення стратегічних показників кадрової політики, створення ефективного механізму її реалізації;
- реалізація основних напрямів Концепції підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Академії;
- підготовка науково-педагогічних працівників в аспірантурі Академії, а також здобування наукового ступеня поза аспірантурою (докторантурою) для забезпечення необхідних критеріїв та вимог надання освітніх послуг у сфері вищої освіти;
- удосконалення системи рейтингування науково-педагогічних кадрів, проведення професійних конкурсів на кращого науковця, викладача-методиста, куратора навчальної групи тощо; нормативних документів системи оплати, відзначення нагородами чи почесними званнями;
- реалізація комплексу соціальних цільових програм для працівників: поліпшення житлових умов; профілактичне оздоровлення, організація спортивно-оздоровчих заходів, відпочинку тощо.

Основними завданнями щодо формування інноваційної культури є:

- розроблення концептуальної моделі корпоративної інноваційної культури як засобу забезпечення ефективності та конкурентоспроможності на ринку освітніх і наукових послуг;
- упровадження механізмів, методів і алгоритмів перетворення розвитку інноваційної культури на організований, упорядкований, процес з визначеною структурою відносин, правилами поведінки та дій, відповідальністю;
- розроблення механізму формування конструктивного відношення до нововведень;
- створення інноваційної атмосфери в колективі, впровадження прогресивних форм менеджменту інноваційної діяльності;
- інтенсифікація педагогічних інноваційних процесів: зміна стилю професійного педагогічного мислення; здатності генерувати нестандартні ідеї при вирішенні управлінських і професійних завдань.

4.6. Стратегія міжнародного партнерства та професійного співтовариства

Для ефективної реалізації міжнародних зв'язків Академія орієнтується на основні пріоритети міжнародного співробітництва в галузі аграрного виробництва і аграрної науки.

Стратегічні цілі міжнародної діяльності Академії:

- зміцнення та розвиток співробітництва з провідними зарубіжними аграрними навчальними закладами;
- досягнення міжнародних стандартів якості надання освітніх послуг;
- збільшення кількості іноземних громадян для підготовки за акредитованими спеціальностями;
- участь у проведенні спільних міжнародних навчань.

Забезпечення позиціонування на міжнародному рівні потребує вирішення таких завдань:

- активізації, розширення і підвищення результативності міжнародної наукової співпраці;
- впровадження кращих досягнень закордонних аграрних наукових шкіл та передового наукового досвіду міжнародних партнерів Академії в навчальний процес;
- формування ефективного механізму наукової співпраці факультетів та кафедр Академії з міжнародними партнерами, активне залучення співробітників міжнародних дослідницьких центрів та знаних зарубіжних учених у навчальний процес;
- входження в систему міжнародного науково-інформаційного і комунікаційного простору;
- активне залучення студентів до різних форм міжнародної наукової діяльності;
- активізація публікацій науково-педагогічних працівників у міжнародних наукових виданнях.

Основними напрямками міжнародного співробітництва у сфері наукової діяльності в Академії на перспективу будуть:

1. Участь у міжнародних програмах та конкурсах на здобуття грантів.
2. Проведення спільних наукових досліджень, технічних і технологічних розробок із провідними закордонними фахівцями в галузі аграрної науки.
3. Взаємний обмін науково і науково-технічної інформацією, використання міжнародних інформаційних фондів та систем.
4. Участь у програмах двостороннього та багатостороннього обміну науковими, науково-педагогічними працівниками і здобувачами з метою їх стажування та підвищення кваліфікації.
5. Проведення міжнародних конгресів, симпозіумів, конференцій та виставкових заходів.
6. Проведення спільної видавничої діяльності та обмін науковою друкованою та іншою продукцією.

7. Налагодження прямих багатосторонніх зв'язків між науково-дослідними установами та закладами вищої освіти в системі аграрної освіти і науки.

8. Організація стажувань і практики за кордоном для студентів і викладачів Академії.

Шляхи реалізації завдань міжнародної діяльності в Академії:

- активізація участі в конкурсах на отримання грантів з різноманітних міжнародних програм;
- збільшення кількості договорів з іноземними закладами вищої освіти, фірмами тощо;
- запрошення до Академії видатних зарубіжних науковців для інтеграції наукових досліджень;
- збільшення чисельності іноземних студентів, які щорічно навчаються в Академії;
- збільшення кількості вітчизняних студентів для виїздів на закордонну практику та стажування;
- збільшення закордонних стажувань провідних викладачів і аспірантів, для опанування науково-педагогічними технологіями.

4.7. Науково-методичне та інформаційне забезпечення

В Академії спрямоване на впровадження у всі сфери його діяльності новітніх інформаційних технологій і програмного забезпечення, інтеграції наукової бібліотеки у вітчизняний аграрний інформаційний простір, розвиток і популяризацію видань Академії.

Навчально-методичне забезпечення підготовки фахівців здійснюється відповідно до чинних нормативних актів і рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Міністерства аграрної політики та продовольства України, галузевих стандартів вищої освіти і стандартів вищої освіти Академії.

Навчальні плани підготовки магістрів за всіма спеціальностями складено з урахуванням вимог Болонської декларації, сучасних технологій та досвіду підготовки відповідних фахівців у закордонних аграрних навчальних закладах. Навчальні плани затверджені та погоджені з усіма зацікавленими структурами.

В Академії ефективно впроваджуються новітні технології навчання:

- групові форми навчальної роботи, які навчають колективних методів розроблення та прийняття управлінських рішень в аграрному виробництві, розвивають взаємодопомогу та співробітництво, взаємоконтроль і взаємооцінювання;
- круглі столи, що відтворюють реальні проблемні ситуації, потребують від учасників умінь аналізувати проблеми, вибирати між альтернативами, швидко орієнтуватися в характері виробництва, організовувати, координувати, контролювати роботу інших, брати на себе відповідальність за прийняте рішення;
- проблемне навчання, яке спрямоване на залучення слухачів до вирішення

проблемних ситуацій, пов'язаних із майбутньою професійною діяльністю.

Стратегічними цілями Академії у сфері розвитку інформаційного забезпечення є:

- створення мережевого закладу вищої освіти, інформатизація процесу управління для забезпечення ефективності прийняття управлінських рішень;
- забезпечення навчальної, наукової та інших сфер діяльності Академії сучасними інформаційними технологіями;
- формування єдиного інформаційного освітнього середовища та інтеграція у вітчизняний інформаційний простір.

Стратегічні цілі досягаються:

- *упровадженням і розвитком єдиної корпоративної інформаційної системи* - впровадженням провідних інформаційних технологій управління кадрами, знаннями та процесами Академії; інтеграцією усіх програмно-технологічних комплексів у єдину систему для ефективного управління Академією та раціонального використання інтелектуального потенціалу його працівників; створенням єдиної системи електронного документообігу;
- *інформатизацією процесу навчання* - впровадженням активних методів навчання на базі нових інформаційно-комунікаційних технологій; використанням комп'ютерних технологій для моніторингу та аналізу якості знань, розробленням та апробацією нових методик тестування; розробленням автоматизованих навчальних курсів; створенням медіацентру навчальних курсів для самостійного навчання тощо;
- *формуванням єдиного інформаційного освітнього середовища* - створенням спеціалізованих навчальних WEB-серверів; розвитком WEB-сайта Академії та факультетів; удосконаленням дистанційних освітніх технологій на основі віртуального навчання в режимі он-лайн, відеоконференцій, Інтернет-семінарів тощо;
- *упровадженням автоматизованих інформаційно-пошукових бібліотечних систем* - розвитком системи електронного формування бібліотечних фондів, електронного каталогу книг і періодичних видань бібліотеки, забезпеченням доступу до цифрових засобів масової інформації, національних і міжнародних електронних бібліотек, наукових та інформаційних фондів; упровадженням новітніх програмно-апаратних комплексів підготовки друкованих та електронних видань у РВВ та друкарні Академії; розширенням можливостей доступу студентів і науково-педагогічних працівників до освітніх і наукових інформаційних ресурсів через Інтернет; розвитком механізмів захисту прав інтелектуальної власності та забезпеченням інформаційної безпеки.

4.8. Формування активної громадянської позиції

Стратегічним орієнтиром у формуванні активної громадянської позиції є забезпечення гармонійного розвитку особистості завдяки засвоєнню європейських та національних цінностей і сільськогосподарських традицій

Досягнення поставленої мети буде забезпечуватися вирішенням таких

завдань:

- вдосконалення вітчизняного організаційно-методичного забезпечення виховного процесу, вивчення, узагальнення та впровадження кращих надбань міжнародного досвіду організації виховної роботи у процес формування активної громадянської позиції особистості;
- сприяння активному обміну теоретико-методологічними засадами системи національного виховання, новими підходами, формами і методами виховної діяльності завдяки організації й проведенню науково-методичних конференцій, семінарів, круглих столів тощо;
- сприяння вихованню духовності та культури залученням студентів до участі у заходах вшанування пам'яті ветеранів війни, пропаганди аграрної і сільської культури.

4.9. Формування іміджевої політики

Іміджева політика, розвиваючи досягнутий рівень представлення Академії, повинна забезпечити його позитивне сприйняття як навчального закладу нової формації, усебічно віддзеркалюючи всі інноваційні зміни.

Іміджева політика спрямовується на досягнення *стратегічних цілей*:

- формування аграрного іміджу та корпоративної культури, створення ефективних моделей іміджу для різних цільових аудиторій;
- формування та просування бренду «Харківська державна зооветеринарна академія»;
- створення та розвиток аграрних друкованих і електронних видань.

Досягнення стратегічних цілей здійснюється виконанням завдань організаційного, координаційного управління та контролю:

- позиціонування Академії як лідера на ринку освітніх та навчальних послуг в галузі тваринництва;
- формування позитивного інноваційного іміджу Академії - інформування всіх цільових груп громадськості щодо його місії, довготривалих цілей, політики, програм і завдань; популяризація бренду Академії на національному, регіональному, державному та міжнародному рівнях;
- використання мережі Інтернет як ефективного інформаційно-комунікаційного каналу, розвиток і супровід сайту Академії у глобальному інформаційному середовищі;
- організація PR-діяльності, спрямованої на різні цільові аудиторії завдяки використанню традиційних та інноваційних комунікаційних каналів;
- планування і здійснення рекламної діяльності Академії - вивчення сегментів ринку, на яких планується рекламувати освітні послуги і наукову продукцію; визначення цілей та вироблення основних ідей рекламних кампаній; визначення типів носіїв реклами та їх оптимальне поєднання (газети, журнали, рекламні ролики тощо);
- удосконалення концепцій і сценаріїв проведення спеціальних заходів

Академії (для зовнішніх і внутрішніх аудиторій).

4.10. Розвиток матеріально-технічної бази

Розвиток і реалізація освітніх програм потребує формування міцної матеріально-технічної бази, яка відповідає сучасним міжнародним стандартам, що визначено *стратегічною метою* концепції інноваційного розвитку Академії.

Для досягнення стратегічної мети необхідно виконати *такі завдання у сфері матеріально-технічного забезпечення*:

- розвиток об'єктів соціальної інфраструктури, спортивно-оздоровчого комплексу Академії, структурних підрозділів та науково-навчальної бази рослинництва і тваринництва;
- упровадження сучасного бібліотечного обладнання для розвитку проекту електронної бібліотеки;
- дотримання відповідності ліцензійних та акредитаційних вимог щодо матеріально-технічного забезпечення навчального процесу;
- упровадження нових і модернізація діючих лінгафонних аудиторій для вивчення іноземних мов з урахуванням інноваційних методів навчання;
- оновлення інформаційної та телекомунікаційної інфраструктури Академії;
- поліпшення житлово-побутових умов студентів, модернізація гуртожитків, розширення пунктів харчування, тощо.

4.11. Нормативно-правове, організаційне та фінансове забезпечення реалізації Концепції

Концептуальні положення діяльності академії базуються на Конституції України, Закону України «Про вищу освіту», Статуту Академії а також основах фінансового, аграрного, земельного, екологічного, господарського, договірною прав України.

Організаційно-фінансове забезпечення реалізації Концепції передбачає: подальшу диверсифікацію, багатоканальність фінансування;

- виконання інноваційних, інвестиційних, грантових навчальних та наукових проектів;
- участь у різноманітних програмах міжнародного, загальнодержавного, регіонального та місцевого рівнів;
- пошук механізмів зацікавлення до співпраці бізнесу;
- надання консультаційних послуг, проведення тренінгів, семінарів, комерціалізація надання зовнішніх інформаційних послуг тощо.

Фінансове забезпечення реалізації концепції здійснюватиметься за рахунок бюджетних коштів (загальний і спеціальні фонди) та із залученням коштів суб'єктів господарювання різних форм власності та інших джерел не заборонених законодавством України.